

Beszámoló a XXXI. Éneklő Ifjúság Szakmai Napok és Koncertek programsorozatunk megvalósulásáról - Fókuszban az ének-zene emelt szintű iskolák helyzete

*„Mert kultúra annyi, mint tanulás; megszerezni, színvonalon tartani nehéz, elveszteni könnyű.”
Kodály 1947.*

A címben jelzett rendezvényünk 2025. május 30-án **Éneklő Ifjúság Fesztiválhangversennyel** vette kezdetét Budapesten, a Szent László Gimnázium Dísztermében. A hangverseny műsorvezetője Sárközyné Pomázi Ágnes ének-zene tanár, karnagy volt, aki a KÓTA Ifjúsági Énekkari és Zenepedagógiai Szakbizottságának tagja. Közös éneklésként először két népdal szólalt meg Bartók Béla illetve Járdányi Pál által írt zongorakísérettel. Idén szeptemberben lesz 80 éve annak, hogy Bartók Béla elhunyt New Yorkban, Járdányi Pál pedig 120 éve született Budapesten. A közös éneklésben 4 kórus vett részt, vezényelt Felszeghy-Tóth Annamária, zongorán kísért Leschák Sándor. Ezután a Budapest XVII. Kerületi Gregor József Általános Iskola Kicsinyek Kórusának műsorát hallhattuk, akik szép csengő hangon adták elő műsorukat. Zongorán közreműködött Kárpáti Gábor, vezényelt: Gordos Júlia. A Gregor József iskola felső tagozata Jubilate Nagykórusának 7 – 8. osztályos kamarakórusa énekelt ezután, kis vegyeskarként. Jó volt hallgatni a hangzást színesítő, bársonyos, szép hangokat. A karvezető, Dávid Krisztina nagyon szépen bánik a gyerekek kialakuló hangjával. Zongorán közreműködött: Kárpáti Gábor.

A Budapest XIV. Kerületi Liszt Ferenc Általános Iskola Campanella Kicsinyek Kórusának műsora következett, örömeinkre Ruzsásné Sebestyén Emília karnagy elsősorban a cappella műveket énekeltetett. A Bartók gyűjtéséből összeállított népdalcsozor, W. Byrd kánonja, Bárdos Lajos biciniuma után nagyon kedvesen, jókedvűen adták elő Balázs Árpád: Mackóébresztőjét is, melyet Deák László kísért zongorán. A Liszt iskola felsős kórusa következett, a Liszt Ferenc Gyermekkar. Bátor hangon, jóízűen szólt a Zalai népdalcsozor, újszerű volt a két kínai népdalfeldolgozás és Deák László virtuózan követte Kovács Katalin karnagy tüzes tempóját a Daróci Bárdos műben. Ezután a Budapest XIV. Kerületi Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola Hunyadi Kiskórusa következett. Bartók gyűjtötte népdalcsozor, Járdányi bicinium, középkori kanció furulyákkal, hegedűvel és ütőhangszerekkel kísérve, Szőnyi Erzsébet, Vásárhelyi Zoltán és Decsényi János műveinek vidám, gyönyörű hangú, megélt előadása lenyűgözte a közönséget. Karnagyuk Felszeghy-Tóth Annamária, zongorán kísért: Leschák Sándor.

Ugyancsak kis vegyeskarként lépett fel az Andor Ilona Ének-zenei Általános és Alapfokú Baptista Iskola Andor Ilona Gyermekkarának Vivace Kórusa. A kórus vezetője, Kunfalvi Melinda nagyon jól választotta ki a műsorszámokat: WIII. Henrik, Bárdos Lajos művei után igazi érdekességet hallottunk, a Góbé Zenekar egyik műsorszámának átíratát. Műsorukat ízléssel, muzikálisan, szép hangzással adták elő. Közreműködött Melis Márta hegedűművész, zongorán kísért Mezeiné Topa Orsolya.

A Budapest XIV. Kerületi Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola Nagykórusa következett. A kórus kitűnő, emblematis karnagya Igaliné Büttner Hedvig. Ezúttal is lenyűgöztek bennünket nehéz és változatos műsorukkal, melyet tökéletes kidolgozottsággal, a humort is megmutatva, átélten adtak elő. Zongorán közreműködött: Leschák Sándor. Ő kísért a záró közös éneklést is, amelyet ezúttal Igaliné Büttner Hedvig vezényelt. A nyitó hangverseny magas színvonalú és sokszínű volt. A koncerten üdvözölhettük dr. Mindszenty Zsuzsánna Liszt-díjas karnagyot, a KÓTA társelnökét, Vadász Ágnes elnökségi tagot, a Sajtó Bizottság elnökét, Soltészné Lédeczi Judit Liszt-díjas karnagyot, a szereplő iskolák igazgatóit, valamint Rónaszékiné Keresztes Monika zenetanárt, a Klebelsberg Központ ének-zene köznevelési tanácsdóját.

A program résztvevői a koncertet követően átmentek a Hunyadi Iskolába, a rendezvény minden eseménye ezután ott zajlott. Este **vendégségben** lehettünk a **Hunyadi Véndiák Kórus próbáján**, melynek 91 éves vezetője **Sebestyénné Farkas Ilona**. A legendás tanár az iskola ének tagozatán hosszú évekig tanított, Szabó Helga tagozatalapító mellett. A beszélgetés és a kórus éneklése szép hullámvásban követte egymást. Minden résztvevőre nagyon nagy hatást tett „Mona néni” személyisége, élettörténete, ma is sugárzó szelleme, aktivitása és a gazdag múlt megismerése, amelyet számunkra feltárt. Valóban kultúrtörténeti beszélgetés volt.

Május 31-én, szombaton reggel **Csaniga Andrea igazgató** asszony röviden bemutatta iskoláját, majd **bemutató óra** következett, 4. osztállyal. Aki tanított: **Felszeghy-Tóth Annamária**. Óráját a 120 éve született Farkas Ferenc kerek évfordulójához kapcsolódva a XVII. századi magyar táncok tematikájára fűzte fel. A gyerekek tisztán és bátran énekeltek – kétszólamú művek Járdányi és Kodály tollából, népdalok, az Erdélyi fejedelem táncának furulyával és zongorával kombinált, valóban Maestoso előadása - és elfogódottság nélkül vettek részt minden feladat megoldásában. A tanár sok játékos feladatot adott, és öröm volt hallgatni gazdag szókincsű, szép átvezetéseit, magyarázatait is. Kitűnő volt a kivetítéses illusztrációk sora, valamint az óra végi tánc az iskola aulájában.

Igaliné Büttner Hedvig 8. osztályos bemutató órája a „Zenehallgatási lehetőségek felső tagozatban” címet viselte, Kodály: Fölszállott a páva című zenekari variáció – sorozatát megismertette. Komplex feladatot vállalt a hosszú mű bemutatásával, kitűnően előkészítve már az előző órákon néhány részlettel. Ragyogóan vonta be a gyerekeket, éneklési feladatokat adva, a különböző karakterű variációk megszólaltatásával. Nagyon fontos volt az irodalmi szál, Ady Endre költeménye, valamint az óra kezdetétől ott munkált bennünk „az őanyag”, a pentaton dallamváz, mivel a gyerekek sokféle módon szólaltatták meg azt. Virtuóz módon kapcsolódott ide az Árpá is van kezdetű népdalunk is. Itt is fontos szerepet kapott a képi illusztráció, betekintheztünk a partitúrába is, és a lenyűgöző időkezelésnek köszönhetően, koronaként meghallgathattuk és megláthattuk a mű egy hosszabb részletét a Zeneakadémia zenekarával, Medveczky Ádám Kossuth – díjas karnagy vezényletével.

Ezután **elemző beszélgetés** következett a látott órákról, a tanári együttműködésről, a Hunyadi iskola zenei életéről a két tanárral. A beszélgetést Hraschek Katalin vezette.

A **Karnagyfi staféta** Ráplai Györgyi karnagy sajnálatos megbetegedése miatt két személyessé vált: **Igaliné Büttner Hedvig** Bartók: Játék, Legénycsúfoló és Cipósütés című műveivel foglalkozott. Kitűnő instrukciói, igényes formálása mindenki számára nagyon hasznos volt. **Hraschek Katalin** pedig a Ne menj el! és a Levél az otthoniakhoz című Bartók művekkel foglalkozva adott javaslatokat a kórusrepertoár bővítésére.

Az ebédszünetet követően **Hraschek Katalin előadása** következett „**A zeneis tankönyvek históriája**” címmel. A több évtizedet felölelő időszakban Bors Irma, Nemesszeghy Szentkirályi Márta, Szabó Helga, Dobszay László - több esetben közösen írt – tankönyveiről kaphattunk átfogó képet. A Szakmai Napoknak otthont adó Hunyadi Iskola zenetagozatát Szabó Helga alapította, 1956-ban. Különösen fontos volt tehát itt, e falak között megemlékezni dr. Szabó Helga munkásságáról, kreatív és innovatív tanári tevékenységéről, a kutató tanáréről is, aki a kis gyermekek tanításától indulva hatalmas íven tanította az ELTE TFK Zenei Tanszékének hallgatóit is. A mához kapcsolódva pedig: Bors Irma alapította a zenei tagozatot a Lorántffy Zsuzsanna úti iskolában, 70 évvel ezelőtt. A napokban ünnepelte ezt a gyönyörű jubileumot a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola, melynek zenei főigazgató helyettese, Walter Judit is programunk hallgatója volt. Ez az intézmény a mai napig híven őrzi Kodály szellemiségét.

Hogyan tudunk segíteni? Igazgatók kerekasztala. A részt vevő igazgatók: Pálincás Katalin, a Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola ny. igazgatója, Gulyásné Szűcs Katalin, a Budapest XVII.

Kerületi Gregor József Általános Iskola igazgatóhelyettese, Horváth Enikő, az Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola igazgatója, valamint Limbach Amália, a Budapest XIV. Kerületi Liszt Ferenc Általános Iskola igazgatója. Rápli Györgyi kérdéseit Hraschek Katalin tette fel. Egy iskolában nagyon fontos a támogató vezetői attitűd. Köszönet illeti az intézményvezetőket lelkiismeretes munkájukért!

Miért fontos, hogy megmaradjon az ének-zene tantárgy emelt szintű tanítása? címmel a kollégák által megfogalmazott problémákról beszélgettünk **Rónaszékiné Keresztes Monika** zenetanárral, a Klebelsberg Központ ének-zene köznevelési tanácsadójával. Ezen a délutánon a legégetőbb kérdések kerültek terítékre: sürgősen szükség van emelt szintű kerettantervre. Sürgősen meg kell állítani azt a tendenciát, hogy lassú sorvadással, hibás döntések sorozata miatt további emelt szintű osztályok, iskolák szűnjenek meg. Fontos továbbá, hogy meg lehessen rendelni a papír alapú könyveket. Mindezekben a kérdésekben kérjük Rónaszékiné Keresztes Monika segítségét.

A két napos szakmai programsorozat a 25 éves **Amadeus Kórus hangversenyével** zárult. Zongorán kísért Ehiro Mari, a kórust **Réger Monika alapító karnagy** vezényelte. A tanteremből hangversenyteremmé váló helyszínen csodálatos élményben volt részünk. A bő fél órás koncert változatos műsort adott elő: a reneszánsz zenétől a romantikán át Ola Gjeilo műveit is beleértve. Az értő közönség vastapssal jutalmazott több művet, például Bartók Béla: Négy szlovák népdal című kóruszvitjének előadását is. Zengő hang, ha kell érzékeny és finom megszólalás, szép formálás, a karnagy minden rezdülésének követése jellemezte az Amadeus Kórus éneklését. Ráadást is kaptunk, melyben a közönség is énekelhetett.

Elmondhatjuk, hogy a XXXI. Éneklő Ifjúság Szakmai Napok és Koncertek elnevezésű programunk, mely a Belügyminisztérium, a Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola és a Szent László Gimnázium összefogásával valósult meg, elérte célját. Programunk ráirányította a figyelmet a gyönyörű eredményeket is felmutatni tudó, ugyanakkor veszélyben is lévő és oktatási támogatást igénylő iskolatípusra, mely Kodály álma volt.

A KÓTA Titkárság részéről **Farkas Tünde szakreferens** és **Mocskonyi Mirella főtktár** elkötelezett, kitűnő tevékenysége érdemel nagy-nagy köszönetet.

Hraschek Katalin elnök
Ifjúsági Énekkari és Zenepedagógiai
Szakbizottság